

Nr 339

Av herrar Sjönell och Johansson i Växjö, *angående tillståndstvånget beträffande demonstrationer.*

Den offentliga demonstrationen har såväl i vårt land som i andra länder goda traditioner, varvid man kämpat för att få mänskliga, politiska, ekonomiska och sociala rättigheter. I dag gäller demonstrationerna i Sverige mera sällan egna nationella problem utan i långt större utsträckning orättvisor i andra länder.

Under den gångna hösten har demonstrerande ungdomar allt oftare kommit i häftig motsättning till polismakten, detta bl. a. på grund av att det behövs tillstånd för att få demonstrera, och då ansökan om sådant av olika skäl avslagits har sammandrabbningar blivit följden. Det måste betecknas som beklagligt att ungdomars kanske första praktisk-politiska ställningstagande skall resultera i att de slås ned med hjälp av beridna poliser och batonger. Det stämmer inte med den mötes- och yttrandefrihet, som vi så varmt omhuldar i de skandinaviska länderna. Det är nödvändigt att i detta sammanhang skilja på interna raggarslagsmål och politiska seriösa ställningstaganden. Man måste också skilja mellan ordnade demonstrationer och sådana som använder anarkistiska metoder, som inte kan accepteras som ett demokratiskt uttryckssätt. Skador på enskilda personer eller materiel kan inte tolereras.

Den generation som i dag tar ställning mot internationella orättvisor och förtryck måste ha så stor frihet som möjligt att få visa sin solidaritet med förtryckta och lidande medmänniskor, och de har också rätt att bli bemötta med samma respekt och förtroende som visas mera traditionellt återkommande demonstrationer.

Polisen, som har en ytterst otacksam och grannlaga uppgift, får genom att tvingas stoppa politiskt medvetna och väl orienterade ungdomar en i framtiden omöjlig arbetssituation. Det kan heller inte vara polisens uppgift att slå ned eller stoppa politisk aktivitet i ordnade former. För att skapa underlag för bättre relationer mellan ordningsmakten och dem som i ordnade former vill göra politiska manifestationer är det angeläget att ompröva nuvarande regler för demonstrationer. Man torde kunna undvika mycket av den förbudsirritation som råder om nuvarande tillståndstvång för demonstrationer kunde liberaliseras därhän att större hänsyn kunde tas till uppenbart politiskt betingade demonstrationer.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala sig för att nuvarande tillståndstvång beträffande demonstrationer liberaliseras så att större hänsyn kan tas till politiskt betingade demonstrationer.

Stockholm den 23 januari 1968

Bengt Sjönell (cp)

Bertil Johansson (cp)

Nr 340

Av herrar Boo och Eriksson i Bäckmora, om *förtidspension åt hemmadöttrar, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 276 i Första kammaren)

Hemmadöttrarna tillhör de medborgare, som ännu inte fått sina trygghetsfrågor lösta på ett tillfredsställande sätt. Vid olika tillfällen har riksdagen haft anledning att behandla deras problem, och vissa åtgärder för att förbättra deras situation har vidtagits i anledning av de rekommendationer som blev resultatet av socialpolitiska kommitténs arbete i början av 1960-talet, men ännu har inte tillräckliga åtgärder vidtagits.

Den vård- och hemhjälpssyftsamhet som hemmadöttrarna bedriver har ännu inte ägnats tillräcklig uppmärksamhet. Av omtanke om sina föräldrar och ibland på grund av ett mer eller mindre klart uttalat krav från omgivningens sida stannar den ogifta dottern kvar i hemmet och vårdar sina föräldrar, annan anhörig eller någon annan vårdbehövande. I många fall har man tillsammans endast den vårdades folkpension att leva av. När den vårdade avlider har hemmadottern i många fall endast en liten besparing för sitt uppehälle.

Mot bakgrunden av de otillräckliga resurser som hittills har erbjudits för vården av gamla har hemmadöttrarna gjort betydande insatser, som samhället inte skulle ha kunnat presteras. Stora summor torde ha sparats åt samhället. Som framhållits i uttalanden från andra lagutskottet bör man för att lösa de berörda försörjningsproblemen i första hand pröva de möjligheter arbetsmarknadspolitiken erbjuder. Hemmadöttrarna har i regel under många år varit sysselsatta med vårdnadsuppgifter. Det finns därför anledning att intensifiera ansträngningarna att ge dem sysselsättning och